

Kuntalaisaloite, Kuntoutusohjaajan palvelujen tarjoaminen hyvinvointialueen kunnissa

Asiakaja 15.05.2024 § 68
1130/05.00.00/2023

Valmistelija: Asiantuntijayksikön päällikkö Päivi Eskelinen,
paivi.eskelinen1(at)pshyvinvointialue.fi puh 044 718 6403

Asiakaskokemusjaoston tehtäviin kuuluu hallintosäännön mukaan vastata asukkaiden aloitteiden käsittelystä sekä tarvittaessa esityksistä aluehallitukselle.

Hyvinvointialueelle on saapunut aloite kuntoutusohjaajan palveluiden tarjoamisesta jokaisessa kunnassa. Aloitteeseen ovat antaneet vastauksensa palvelualuejohtaja, vammaispalvelut Seija Kärkkäinen, palvelualuejohtaja, ikääntyneiden palvelut Kaija Kokkonen ja palveluyksikköjohtaja, työikäisten sosiaalipalvelut Heli Pärnänen.

Aloitteentekijä esittää, että Pohjois-Savon hyvinvointialue sijoittaa jokaiseen alueensa kuntaan vähintään yhden kuntoutusohjaajan. Osa ihmisistä on esimerkiksi pitkäaikaissairauteen liittyvien kognitiivisten häiriöiden tai kroonisten kipujen vuoksi niin huonossa kunnossa, ettei kykene hakemaan itselleen kuuluvia sosiaali- ja terveystalvveluja tai -etuuksia tai tarvitsemiaan apuvälineitä. Kaikki eivät kykene edes ottamaan selvää siitä, millaisia etuuksia ja apuvälineitä on olemassa. Hyvinkin pienissä kunnissa on saattanut olla kuntoutusohjaaja, joka huolehtii siitä, että potilas saa tarvitsemansa hoidot ja sosiaaliturvan ja auttaa myös tarvittaessa esimerkiksi hakemusten laatimisessa, menokirjanpidossa ja kuittien sekä asiakirjojen säilytyksessä, jotta ne ovat löydettävissä sitten, kun niitä tarvitaan. Muistihäiriöpotilas voi tarvittaessa myös kysyä ohjaajaltaan, onko itse jo hakenut aiemmin jotain etuutta tai onko jo selvinnyt, ettei sitä ole mahdollista saada. Näin vältytään siltä, että potilas käyttää harvalukuisia kirkkaampia eli toimintakykyisempiä hetkiään siihen, että selvittää jonkin asian alusta alkaen yhä uudelleen koska ei muista enää, että on käyttänyt paljon aikaa kyseisen asian selvittämiseen jo esimerkiksi vuosi aiemmin. Esimerkiksi Suonenjoelta on kuitenkin puuttunut kuntoutusohjaajan virka, eivätkä alle 65-vuotiaat muistihäiriöiset ole pääse edes dementiahoitajan asiakkaaksi. Myös krooninen kipu aiheuttaa kyvyttömyyttä ajatella selkeästi ja keskittyä asiakirjojen laatimiseen. (Pohjois-Savon hyvinvointialueella täytyy olla myös paljon kipukroonikkoja, koska esimerkiksi selkäkipu on Suomen suurin vammaisuuden aiheuttaja.)

Kuntalaisaloitteen sisältöä tarkennettu aloitteentekijältä puhelimitse. Aloitteentekijä tarkensi aloitettaan koskemaan hyvinvointialueen palveluohjausta alle 65-vuotiaille sekä 65 vuotta täyttäneille, joiden toimintakyky on olennaisesti heikentynyt. Palveluohjauksella hän tarkoittaa palvelutarpeen arviointia ja avustamista esimerkiksi hakemusten tekemisessä, kuten hän alkuperäisessä aloitteessaan esittää.

Vastauksen antajat ovat kuvanneet, kuinka palvelut toteutetaan hyvinvointialueella tällä hetkellä. Yhteenvetona he toteavat, että hyvinvointialueen asukkaiden neuvonta ja ohjaus toteutuvat tällä hetkellä lähitapaamisten lisäksi monimuotoisten palvelukanavien kautta koko hyvinvointialueella. Aloitteentekijän esitys asiakasohjauksen resursseista kaikkien kuntien alueella toteutuu siis jo tällä hetkellä. Hyvinvointialueen valtuuston kesäkuussa 2023 hyväksymän Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelustrategia 2023-2025 toimeenpano-ohjelman keskeisenä yhteisenä periaatteena ja tavoitteena on asiakasneuvonnan ja palveluohjauksen kehittäminen. Palveluiden kehittämisessä korostuu monimuotoisten palvelukanavien, kuten sähköisten-, etä- ja liikkuvien palveluiden kehittäminen.

Valmistelijan päätösehdotus:
Asiakaskokemusjaosto merkitsee aloitteen ja siihen saadun vastauksen tiedoksi. Aloite ei anna aihetta jatkotoimille, sillä saadun vastauksen mukaan toimintaa jo järjestetään hyvinvointialueella.

Toimivallan peruste	hallintosääntö 39 §, kohta 6
Esittelijä	asiantuntijayksikön päällikkö
Päätösehdotus	Asiakaskokemusjaosto merkitsee aloitteen ja siihen saadun vastauksen tiedoksi. Aloite ei anna aihetta jatkotoimille, sillä saadun vastauksen mukaan toimintaa jo järjestetään hyvinvointialueella.
Päätös	Kokouksessa käydyn keskustelun myötä esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti: Asia palautetaan valmisteluun. Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Merkitään pöytäkirjaan, että Riitta Raatikainen poistui klo 9.31